

Werkdruk neemt niet af, stijging baart NVvR zorgen

Rechters en officieren van justitie merken nog weinig van de werkdrukmaatregelen die bij de rechtspraak en het Openbaar Ministerie tot verlichting zouden moeten leiden. Sterker nog, bijna 40 procent geeft aan dat hun werkdruk (in vergelijking tot vorig jaar) hoger is geworden. In de eerste werkdrakenquête na het verschijnen van het werkdrakenrapport *Werken aan echte oplossingen* van Jaap Winter toetst de NVvR welke effecten haar leden hebben ondervonden van de 32 aanbevelingen om de te hoge werkdruk aan te pakken.

“We zijn ruim een jaar verder en deze cijfers geven geen fraai beeld,” constateert NVvR-bestuurslid Alexander Briejer, in het dagelijks leven officier van justitie. “Natuurlijk hadden we niet de verwachting dat het probleem in een jaar tijd volledig weg zou zijn, maar dat vier van de tien collega’s meldt dat hun problemen groter zijn geworden, baart ons grote zorgen.”

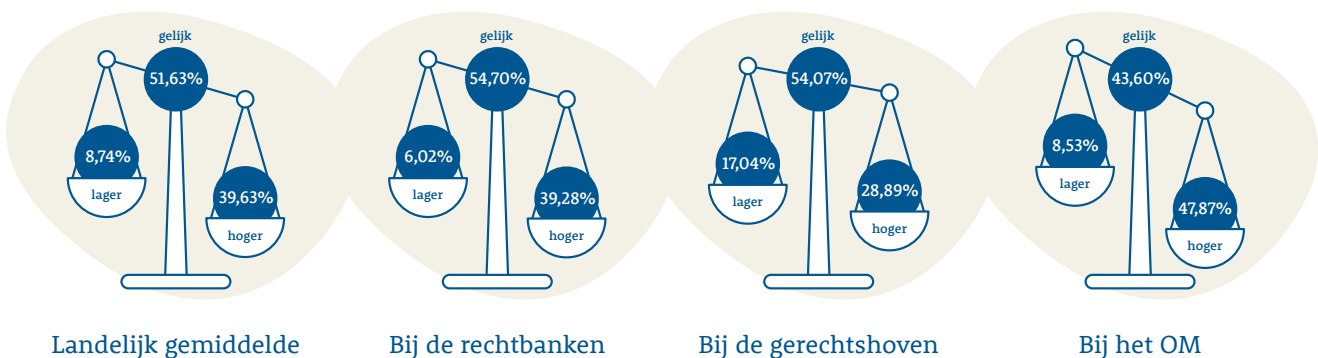
De NVvR spreekt binnenkort in het Sectoroverleg Rechterlijke Macht met de beide werkorganisaties en het departement over de aanpak van de werkdruk bij de leden van de rechterlijke macht. De uitkomsten van deze enquête zal de NVvR benutten als inbreng bij dit overleg.

Over deze enquête

In totaal 837 collega’s namen in de meivakantie de moeite om de vragenlijst over de werkdruk in te vullen. Uit alle gerechten en parketten hebben magistraten deelgenomen. In de belangrijkste vraag uit de enquête werd gevraagd naar hun persoonlijke beleving van de werkdruk in vergelijking met 1 à 2 jaar daarvoor. De NVvR is voornemens deze enquête jaarlijks te herhalen.

Generieke werkdruk

Op de vraag “Kunt u aangeven of uw persoonlijk ervaren werkdruk in vergelijking met 1 à 2 jaar geleden is veranderd?” geven de respondenten het volgende antwoord:

Resultaten per gerecht/parket

Gerechtshoven

	lager	gelijk	hoger
Landelijk gemiddelde	8,74%	51,63%	39,63%
Centrale Raad van Beroep	23,08%	42,31%	34,62%
College van Beroep voor het Bedrijfsleven	0,00%	85,71%	14,29%
Gerechtshof Amsterdam	27,78%	55,56%	16,67%
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden	26,92%	53,85%	19,23%
Gerechtshof Den Haag	14,81%	62,96%	22,22%
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	4,17%	41,67%	54,17%
Hoge Raad der Nederlanden	0,00%	71,43%	28,57%

Rechtbanken

	lager	gelijk	hoger
Landelijk gemiddelde	8,74%	51,63%	39,63%
Rechtbank Amsterdam	4,35%	76,09%	19,57%
Rechtbank Den Haag	2,50%	67,50%	30,00%
Rechtbank Gelderland	0,00%	44,12%	55,88%
Rechtbank Limburg	20,00%	52,00%	28,00%
Rechtbank Midden-Nederland	3,77%	54,72%	41,51%
Rechtbank Noord-Nederland	4,88%	60,98%	34,15%
Rechtbank Noord-Holland	6,45%	51,61%	41,94%
Rechtbank Oost-Brabant	5,13%	38,46%	56,41%
Rechtbank Overijssel	0,00%	50,00%	50,00%
Rechtbank Rotterdam	11,11%	46,67%	42,22%
Rechtbank Zeeland-West-Brabant	10,81%	51,35%	37,84%

OM/Parketten

	lager	gelijk	hoger
Landelijk gemiddelde	8,74%	51,63%	39,63%
Arrondissementsparket Amsterdam	15,00%	40,00%	45,00%
Arrondissementsparket Den Haag	38,89%	27,78%	33,33%
Arrondissementsparket Limburg	0,00%	62,50%	37,50%
Arrondissementsparket Midden-Nederland	0,00%	40,00%	60,00%
Arrondissementsparket Noord-Holland	4,17%	41,67%	54,17%
Arrondissementsparket Noord-Nederland	0,00%	50,00%	50,00%
Arrondissementsparket Oost-Brabant	10,00%	60,00%	30,00%
Arrondissementsparket Oost-Nederland	9,09%	40,91%	50,00%
Arrondissementsparket Rotterdam	5,56%	38,89%	55,56%
Arrondissementsparket Zeeland-West-Brabant	10,00%	40,00%	50,00%
Functioneel Parket	5,88%	47,06%	47,06%
Landelijk Parket	0,00%	53,85%	46,15%
Ressortsparket	4,17%	45,83%	50,00%
Parket Centrale Verwerking OM	0,00%	40,00%	60,00%

ENQUÊTE

Minder werkdruk, door eigen keuzes

Van de leden die aangeven dat hun persoonlijke werkdruk is afgenomen, meldt een significant aantal van hen dat dit het gevolg is van persoonlijke keuzes. Veel leden hebben hiervoor de PAS-regeling gebruikt of zijn zelfs (eerder) met pensioen gegaan. Enkele leden melden dat zij zijn overgestapt van het OM naar de ZM of een andere functie hebben genomen en daar een lagere werkdruk ervaren. Enkele quotes uit de opmerkingen bij de enquête:

“Ik maak gebruik van de grote PAS. Zonder die faciliteit had ik het misschien niet meer volgehouden. De werkdruk was de afgelopen jaren echt heel hoog. De PAS was mijn redding.”

“Mijn werkdruk is lager geworden doordat ik ben gestopt met het opleiden van RIO's (en dus niet door werkdrukverlagende maatregelen).”

“Inschatting van lager ervaren werkdruk houdt direct verband met de overstap van OM naar ZM en mijn huidige opleidingsfunctie. Is dus niet representatief voor het geheel!”

“Wij hebben bij bestuursrecht 2 uur meer gekregen voor een zitting en de aftrek voor roosterbare uren voor overleggen ed. is van 10 naar 15 % gegaan. Dat is positief.”

“Mijn werkdruk is lager geworden, niet omdat daar iets aan is gedaan in de organisatie, maar omdat ik met de grote PAS ben gegaan. Ik heb dus zelf iets aan de werkdruk gedaan. Ik denk dat dat voor heel veel collega's - die PAS-gerechtigd zijn - geldt.”

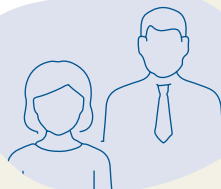
Minder werkdruk, door veranderingen beleid

Ook zijn er leden die een andere werkdruk ervaren door veranderingen in het beleid binnen hun organisatie:

“Er wordt ogenschijnlijk weinig gedaan met de ‘grote’ aanbevelingen uit het werkdrukrapport, maar er worden over de volle linie wel ‘kleine’ doelgerichte maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen. Deze maatregelen lijken meer probleemgericht en zijn daarmee passender c.q. makkelijker door te voeren. Daar staat wel tegenover dat door de grote voorraden, grote instroom van nieuwe zaken en het aanhoudende tekort aan rechters ook steeds wordt gezocht naar ‘slimme oplossingen’ om met dezelfde mensen toch meer zaken af te kunnen doen. In die zoektocht wordt de werkdruk/werklast regelmatig vergeten en wordt er een ‘piepsysteem’ gehanteerd (als niemand iets zegt dan kunnen we vast wel die extra zaak op die zitting zetten). Hierdoor worden genomen (effectieve) maatregelen uiteindelijk netto toch teniet gedaan en worden er gemixte signalen afgegeven waardoor ik mensen (i.m.o. dus niet geheel terecht) toch vaak hoor verzuchten dat er ‘helemaal niets met de werkdruk wordt gedaan.’”

“Bestuur en teamleiding hebben goed geluisterd en hebben werklast voldoende verlaagd!”

“Bij de strafsector Hof Arnhem - Leeuwarden is naar aanleiding van de gemeten werkdruk en tijdbesteding door rechters aan zaken, de zittingsnorm van 60 zittingen per jaar voor een fulltime werkend raadsheer tijdelijk in 2025 verlaagd naar 54 zittingen per jaar. Ik denk dat dit bij mij heeft geleid tot wat verlichting.”

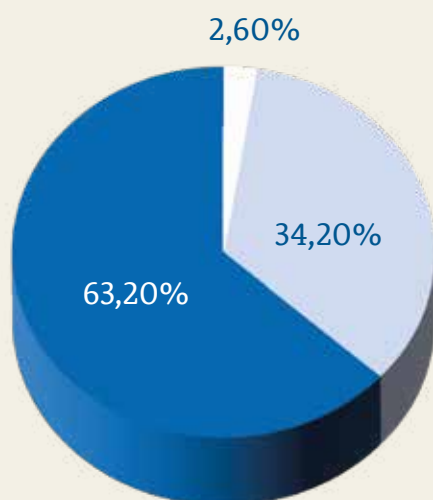

Zorgen over 'de buren'

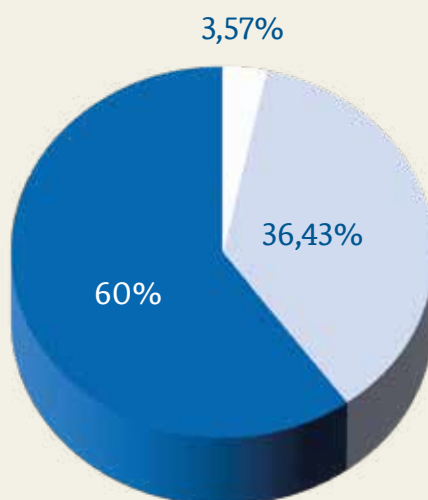
Hoe kijken officieren van justitie en rechters/raadsheren naar de werkdruk aan de andere kant van de magistratuur? Met andere woorden, hoe schatten we de werkdruk bij de 'buren' in?

Het valt op dat het beeld van de te hoge werkdruk én van de groeiende werkdruk significant hoger is dan de inschatting die in de werkorganisaties zelf wordt gemaakt. Bijvoorbeeld: 63,2% van de rechters denkt dat de werkdruk voor officieren hoger is geworden, terwijl zijzelf aangeven dat dit 'slechts' 47,87% is.

Bij de rechtspraak

Bij het OM

■ lager
■ gelijk
■ hoger

NVvR en werkdrukmaatregelen

"De veel te hoge werkdruk is en blijft voor de NVvR een speerpunt," zegt Alexander Briejer, bestuurslid van de NVvR. "De cijfers uit deze enquête geven daartoe ook alle aanleiding. De NVvR kan dit zelf niet oplossen, maar zal waar mogelijk meehelpen en bijspringen."

Zo heeft de NVvR in het laatste cao-akkoord bereikt dat de rechterlijke macht financieel aantrekkelijker wordt voor overstappers naar de rechterlijke macht, door de salarisstappen voor rio's en oio's aan te pakken én de ingroeischaal te schrappen. Ook is er opnieuw een financiële compensatie uitgekeerd, is het onderzoek naar de salarispositie van magistraten opgestart en bespreken we, in deze Trema, hoe de samenwerking met ambtelijke collega's veranderingen teweeg kan brengen.